

Wielkopolski Fundusz Rozwoju – dużo zależy od nas samych

Wojciech Marcinkiewicz

Prezes Zarządu, Wielkopolski Fundusz Rozwoju

Największym wyzwaniem planowania rozwoju regionalnego jest odpowiedź na pytanie, jak sfinansować określone strategie i cele. W Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR) wskazano istotne potrzeby, takie jak konieczność zwiększenia efektywności zarządzania systemem finansowania oraz współpracy między samorządami terytorialnymi i stroną gospodarczą. Równocześnie podano, że bardzo istotną rolę w tym zakresie mogą spełnić regionalne fundusze rozwoju (RFR). Warto jednak zwrócić uwagę, że znaczenia tych instytucji nie ograniczono wyłącznie do dostawcy kapitału, ale wskazano także na funkcję koordynacyjną systemu wsparcia zwrotnego w województwach. Do tego należałoby dodać funkcję kreatora rozwiązań zapewniających synergiczność oraz partnera w rozmowach dotyczących działań programowych. Dopiero takie postrzeganie roli RFR pozwoli w pełni wykorzystać ich potencjał.

Regiony, które w perspektywach finansowych 2007+ i 2014+ przeznaczyły pomoc unijną na instrumenty finansowe, teraz, za sprawą właściwego ukierunkowania środków zwróconych, mają potencjał do wpływania na swój rozwój społeczno-gospodarczy i niwelowania wewnątrzregionalnych dysproporcji rozwojowych. Samorząd Województwa Wielkopolskiego wykorzystał tę szansę i powierzył Wielkopolskiemu Funduszowi Rozwoju (WFR) zarządzanie zwracanymi środkami, dzięki czemu w regionie stworzony został mechanizm długofalowego finansowania, który będzie szczególnie ważny po wyczerpaniu funduszy UE.

RFR, mimo że są stosunkowo nowymi podmiotami, już teraz łącznie zarządzają pokaźną pulą środków. W WFR to kwota przekraczająca 892 mln zł. Od 2018 r. z tej oferty skorzystało ponad 4380 podmiotów. Wsparcie wydatnie wpłynęło na realizację lokalnej strategii rozwoju poprzez skupienie się na jej zasadniczych celach. Pomoc przeznaczana jest na rozwój sektora MŚP i obszarów miejskich, ale, co istotne, każdorazowo niwelować ma tzw. białe plamy na mapie rozwojowej województwa (np. w zakresie przekroczonych norm zanieczyszczeń powietrza) lub wspierać obszary szczególnie pożądane z punktu widzenia spójności wewnątrzregionalnej. Doświadczenia te przekonują, że kluczowe staje się konstruowanie takich mechanizmów wsparcia, które stymulują nowe inwestycje oraz zaangażowanie kapitału prywatnego. Współpraca między sektorami, podkreślona w KSRR, z pewnością może być osiągnięta poprzez wykorzystanie instrumentów finansowych, czego przykładem jest, oferowana przez WFR, Pożyczka Regionalna zapewniająca środki obrotowe przy kontraktach zawieranych w ramach prawa zamówień publicznych. Pożyczka stanowi odpowiedź na zgłaszane przez JST trudności w pozyskiwaniu od lokalnych przedsiębiorców ofert w postępowaniach przetargowych oraz na sygnalizowane przez MŚP trudności płynnościowe w trakcie realizacji zamówień publicznych. Kreowania podobnych rozwiązań nie można oczekiwać od podmiotów komercyjnych nastawionych na zysk, a nie na poszukiwanie płaszczyzn współpracy.

”

Nasze doświadczenia pokazują, że kluczowe staje się konstruowanie takich mechanizmów wsparcia, które stymulują inwestycje i zaangażowanie kapitału prywatnego.

Skuteczne wspomaganie rozwoju regionu wymaga czasu, finansów, ale także wykwalifikowanej kadry posiadającej szerokie spektrum wiedzy i doświadczenia. Niezbędna jest znajomość zasad funkcjonowania administracji, sektora prywatnego, funduszy pożyczkowych i poręczeniowych, instytucji bankowych, ale także mechanizmów dystrybucji środków publicznych z różnych źródeł. RFR taki kapitał posiadają, stąd mogą stymulować powstawanie rozwiązań innowacyjnych poprzez zarówno dostarczanie finansowania, jak i przyczynianie się do tworzenia oferty doradczej, która ułatwiłaby wykorzystanie ich ograniczonych zasobów w najbardziej efektywny sposób. Stosowane w funduszach UE okresy kwalifikowalności wydatków spowodowały, że oprócz implementacji zasady komplementarności, wypracowano mechanizmy wspierające absorpcję środków unijnych. W przypadku Wielkopolski były to Linie Finansowe skierowane do pośredników finansowych, którzy byli zaangażowani w dystrybucję finansów z Europejskiego Funduszu Inwestycji Strategicznych. Opracowany przez WFR mechanizm, z powodzeniem zaadoptowany przez inne RFR, umożliwił sprawne wykorzystanie środków unijnych, co w przypadku instrumentów finansowych jest o tyle istotne, że zasoby te będą dalej krążyć w regionalnym mechanizmie finansowania rozwoju. Można się pokusić o tezę, że podobne rozwiązania będą pożądane także w bieżącej perspektywie finansowej.

”

Skuteczne wspomaganie rozwoju regionu wymaga czasu, finansów, ale także wykwalifikowanej kadry posiadającej szerokie spektrum wiedzy i doświadczenia. Niezbędna jest znajomość zasad funkcjonowania administracji, sektora prywatnego, funduszy pożyczkowych i poręczeniowych, instytucji bankowych, ale także mechanizmów dystrybucji środków publicznych z różnych źródeł.

Przeływ wiedzy w procesie identyfikacji potrzeb interesariuszy

Realizację misji WFR, opartej o kompensowanie luki kapitałowej, uzupełniamy staraniami o „budowę mostów” pomiędzy wojewódzką administracją samorządową a przedsiębiorcami, JST, pozostałymi instytucjami publicznymi, w tym edukacyjnymi i kulturalnymi, czy organizacjami pozarządowymi. Dbamy o jak najlepszą komunikację pomiędzy tymi podmiotami, dostarczając im pakiet wiedzy niezbędnej w prowadzeniu codziennej działalności. Strumienie komunikacji budujemy wokół trzech filarów mających ścisły związek z profilem naszej oferty pomocy finansowej. Są to obszary: biznesowy, ekspansji zagranicznej oraz zrównoważonego rozwoju (cieszący się coraz większym zainteresowaniem firm). Organizujemy autorskie cykle konferencji, webinarium, konsultacje ekspertów WFR, aktywnie prowadzimy media własne – stronę internetową, kanały w social mediach, blog, a także newsletter¹.

Wiodącym cyklem informacyjnym jest seria webinarium i konferencji organizowanych na terenie całego województwa o tematyce finansowo-biznesowej. Odbiorcy uzyskują wiedzę o możliwościach montażu finansowego budżetu swoich projektów rozwojowych w oparciu o oferowane przez nas instrumenty pomocowe. Zwracamy też uwagę na komplementarność tychże wobec systemu dotacyjnego funduszy UE, który odbiorcy również mogą poznać na naszych wydarzeniach. Nie brakuje również tematyki zamówień publicznych,

¹ Wielkopolski Fundusz Rozwoju dotychczas dostarczył różnorodnym interesariuszom ponad 150 wydarzeń informacyjno-promocyjnych dla tysięcy uczestników. Dla przykładu, w 2023 roku było to 30 wydarzeń, które osiągnęły zasięg na poziomie przekraczającym 4700 odbiorców. Z konferencyjnym portfolio można zapoznać się tutaj: <https://www.wfr.org.pl/wydarzenia/>.

prezentacji wsparcia finansowego innych wojewódzkich samorządowych jednostek czy współpracujących z nami pośredników. Reagowaliśmy i reagujemy na bieżąco na zmieniające się okoliczności. Przykładowo, w odpowiedzi na dotykające w ostatnich latach wielkopolskich przedsiębiorców częste i szerokie zmiany w systemie podatkowym, we współpracy z ekspertami przybliżaliśmy podczas naszych spotkań, zarówno online, jak i w formie stacjonarnej, meandry polskich podatków.

Reagujemy na bieżące potrzeby interesariuszy. Dostarczamy aktualną wiedzę o możliwościach montażu finansowego budżetu projektów rozwojowych w oparciu o oferowane przez nas instrumenty pomocowe. Zwracamy też uwagę na komplementarność tychże wobec systemu dotacyjnego funduszy UE.

Ponieważ oferujemy środki na rozpoczęcie czy rozwój działalności za granicą, uznaliśmy za naturalne informowanie również o tym, jakie są ramy funkcjonowania na danym rynku – prawne, fiskalne, gospodarcze. Dzięki temu interesariuszom zapewniamy nie tylko środki na cele inwestycyjne lub obrotowe związane z rozwojem eksportu, ale i niezbędną wiedzę o międzynarodowej wymianie handlowej. Obejmuje ona również informacje na temat oferty wsparcia współpracujących z nami instytucji, specjalizujących się w pomocy przy wchodzeniu na obce rynki, w tym także Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego, który aktywnie działa w omawianym zakresie.

Przy współpracy z naszymi partnerami nie może również zabraknąć tematyki ESG. Coraz więcej i częściej mówimy obecnie o kryzysie klimatycznym oraz skutkach, jakie odczuwają ze względu na niego przedsiębiorcy. Wdrożone w WFR trzy edycje Pożyczki EKOenergetycznej pozwalają przedsiębiorcom na bardzo preferencyjnych zasadach przeprowadzić inwestycje w omawianym obszarze. Jednocześnie dostarczamy sektorowi MŚP i JST wiedzy, jak osiągać cele biznesowe w zgodzie ze zrównoważonym rozwojem.

Ważny potencjał instytucjonalny

To, w jakim zakresie RFR będą przyczyniały się do rozwoju regionu, w dużej mierze zależy będzie od tego, w jak dużym stopniu będą one mogły swobodnie realizować swoje działania, kierując się zidentyfikowanymi potrzebami grup docelowych. Od postawy przyjętej przez przedstawicieli władz regionalnych, ale także od wizji rozwoju RFR prezentowanej przez same Fundusze, będzie zależało, jak duży wpływ będą one miały na tworzenie warunków sprzyjających przedsiębiorczości i spójności społeczno-ekonomicznej regionów.

To od postawy przyjętej przez przedstawicieli władz regionalnych, ale także od wizji rozwoju RFR prezentowanej przez same Fundusze, będzie zależało, jak duży wpływ będą one miały na tworzenie warunków sprzyjających przedsiębiorczości i spójności społeczno-ekonomicznej regionów.

RFR należy postrzegać jako podmioty posiadające odpowiednie kompetencje do koordynowania systemu finansowania zwrotnego w regionach. Już dały się poznać jako prężnie działające instytucje urzeczywistniające cele rozwojowe poszczególnych regionów, a ze swym potencjałem kapitałowym i ludzkim oraz umiejętnością dostrzegania synergii i budowania płaszczyzn współpracy stanowią ważny element systemu instytucjonalnego, wspierającego realizację polityki regionalnej w Polsce.

Wielkopolski Fundusz Rozwoju

ponad 4380

wspartych finansowo
podmiotów

ponad 8250

udzielonych pożyczek
i instrumentów zabezpieczających

6 lat

wdrażania instrumentów
finansowych

892 mln zł

zarządzana
pula środków

17

instrumentów
finansowych

O autorze

Wojciech Marcinkiewicz – ekspert ds. rynków finansowych z ponad 30-letnim doświadczeniem w bankowości i na rynku kapitałowym. Licencjonowany makler papierów wartościowych. Od 2009 roku specjalizuje się w unijnych instrumentach zwrotnych. Pionier wprowadzania w Polsce inicjatywy JEREMIE, menedżer zespołów wdrażających gamę produktów finansowych opartych o tę inicjatywę. Organizator paneli eksperckich, zespołów operacyjnych ds. instrumentów zwrotnych tworzonych z instytucjami rządowymi i agendami Unii Europejskiej. Członek Zarządu Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Regionalnych Funduszy Rozwoju.

Partnerzy

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

GDĄŃSK

Pomorski Fundusz Rozwoju
sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku

Spółka Samorządu
Województwa Pomorskiego

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI

marites
ELECTRONIC COMPONENTS

Partnerzy numeru

25^{lat}
SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA
MAZOWIECKIEGO

OPOLSKIE

ZWIĄZEK WOJEWÓDZTW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

GDYNIA
moje miasto

Białystok

ZWIĄZEK
MIAST
POLSKICH

RFR
Ogólnopolskie Stowarzyszenie
Regionalnych Funduszy Rozwoju

kpfr Kujawsko-Pomorski
Fundusz Rozwoju

**Regionalny Fundusz Rozwoju
Województwa Łódzkiego**

PFR
PODKARPACKI
FUNDUSZ ROZWOJU

PODKARPACKIE
przestrzeń otwarta

PFR PODLĄSKI
FUNDUSZ ROZWOJU

**SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO**

**Wielkopolski
Fundusz Rozwoju**
Spółka Samorządu Województwa Wielkopolskiego

Pekabex

signify

**Fundacja Rozwoju
Demokracji Lokalnej**
im. Jerzego Reguńskiego

WSPÓLNOTA